

Kvartalno istraživanje o prevozu i skladištenju

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

1. Kontakt	
1.1. Nadležna institucija	AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE
1.2. Nadležna organizaciona jedinica	Sektor za poslovne statistike - Odsjek za uslužne statistike
1.3. Kontakt osoba	Alen Bajramović Lejla Krehić
1.4. Funkcija kontakt osobe	Šef odsjeka za uslužne statistike Stručni saradnik za uslužne statistike
1.5. Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki 26, 71 000 - Sarajevo
1.6. Kontakt e-mail adresa	alen.bajramovic@bhas.ba lejla.krehic@bhas.ba
1.7. Broj telefona	+387 (33) 911 955 +387 (33) 911 974
1.8. Broj faksa	+387 (33) 220 622
2. Podaci o ažuriranju metapodataka	
2.1. Datum posljednje potvrde validnosti metapodataka	31.10.2017.
2.2. Datum posljednje objave metapodataka	31.10.2017.
2.3. Datum posljednjeg ažuriranja metapodataka	31.10.2017.
3. Prezentacija statistike	
3.1. Opis podataka	Objavljuju se podaci u obliku: kvartalnih indeksa prometa (2010=100), te kvartalnih i godišnjih stopa promjene izračunatih iz indeksa prometa u prijevoznim i skladišnim djelatnostima.
3.2. Klasifikacije koje se koriste u istraživanju	Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 - u potpunosti usklađena sa (NACE rev.2) i Međunarodnom klasifikacijom djelatnosti UN-a (ISIC).
3.3. Sektor obuhvaćen istraživanjem	Istraživanje obuhvata područje H - Prijevoz i skladištenje prema KDBiH 2010, isključujući oblast H53 - poštanske i kurirske djelatnosti.
3.4. Statistički koncepti i definicije	<p>STS varijabla 120 - Promet je ukupan fakturisani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge u trgovini tokom referentnog perioda trećim licima i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom kao što su transport, pakovanje, itd. prenijete na kupca, čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.</p> <p>Prihodi od usluga prijevoza uključuju ukupne prihode ostvarene od prodaje usluga prijevoza u izvještajnom kvartalu. Prihodi od prodaje usluga prijevoza su razvrstani na prihode ostvarene od prijevoza robe i prijevoza putnika.</p> <p>Prihodi od usluga skladištenja uključuje prihode ostvarene kao rezultat rada skladišta i skladišnih objekata za sve vrste robe (npr. silosi za žitarice, skladišta za mješovitu robu, rashladna skladišta, skladišta cisterni, skladišta roba u slobodnim zonama, komore za brzo zamrzavanje i sl.);</p> <p>Prihodi od pomoćnih djelatnosti u prijevozu uključuje prihode ostvarene od usluga vršenja djelatnosti prijevozne infrastrukture (usluge autobusnih i željezničkih stanica, usluge aerodroma, terminala, tunela, mostova, riječnih i morskih luka i sl.), agencija za prijevoz i rukovanje teretima kao i od održavanja cjelokupne prijevozne opreme;</p> <p>Prihodi od subvencija uključuju subvencije primljene od države ili drugih javnih organa sa ciljem uticaja na nivo proizvodnje ili cijena usluga. Subvencije za kapitalni račun i iznosi koji se odnose na oslobađanja od troškova socijalnog osiguranja se ne uključuju.</p>

3.5. Statistička jedinica	Jedinice posmatranja statističkog istraživanja su poslovni subjekti/pravna lica koji su prema glavnoj djelatnosti u Statističkom poslovnom registru BiH razvrstani prema pretežnoj djelatnosti u području H - Prijevoz i skladištenje (isključujući oblast H53 - Poštanske i kurirske usluge): Kopneni prijevoz i cjevovodni transport; Vodeni prijevoz; Zračni prijevoz; Skladištenje i pomoćne djelatnosti u prijevozu.
3.6. Statistička populacija	Poslovni subjekti/pravna lica koji su u Statističkom poslovnom registru BiH razvrstani prema pretežnoj djelatnosti u području H - Prijevoz i skladištenje, nije uključena oblast H53 - poštanske i kurirske usluge (KD BiH 2010). Djelatnost preduzetnika koji se bave prijevozom i skladištenjem nije obuhvaćena ovim istraživanjem.
3.7. Referentno geografsko područje	Podaci se odnose na teritoriju BiH.
3.8. Vremenska pokrivenost	Podaci o indeksu prometa prijevoza i skladištenja obuhvataju vremensku seriju podataka počevši od 2010. godine.
3.9. Bazni period	2010=100.
4. Jedinica mjere	Indeksi prometa i stope promjene (u %).
5. Referentni period	Referentni period je kvartal.
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	
6.1. Pravni akti i drugi sporazumi	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o statistici BiH, • Zakon o statistici Federacije BiH • Zakon o statistici Republike Srpske • Srednjoročni statistički program BiH za period 2013-2016, i odgovarajući entitetski programi te godišnji planovi rada Agencije i entitetskih zavoda. • Međunarodne preporuke i priručnici (Eurostat, MMF, UN). • EU STS Regulativa 1165/98 (aneks D), uključujući njene izmjene i dopune.
6.2. Razmjena (posredovanje) podataka	/
7. Povjerljivost	
7.1. Povjerljivost - politika	Povjerljivost statističkih podataka je uređena zakonom a osoblje koje provodi statističko istraživanje ima po istom pravnom osnovu obavezu zaštite povjerljivosti. Zakon o statistici BiH (Sl. glasnik BiH 26/04 i 42/04 - Poglavlje XI - član 23.-29.) utvrđuje princip poverljivosti kao jedan od glavnih principa. Agencija za statistiku BiH distribuira statistike u skladu sa statističkim načelima Kodeksa prakse evropske statistike a posebno sa načelom statističke povjerljivosti.
7.2. Povjerljivost – postupanje sa podacima	U dokumentu „Pravilnik o zaštiti statističkih podataka u Agenciji za statistiku BiH“ navedene su procedure za osiguranje povjerljivosti za vrijeme prikupljanja, obrade i diseminacije – što uključuje, protokole za osiguranje individualnih podataka kojima se ima pristup, pravila za definiranje povjerljivih ćelija u izlaznim tabelama i procedure za otkrivanje i prevenciju naknadnih razotkrivanja, kao i pristup mikropodacima za istraživačke namjene.
8. Politika diseminacije	
8.1. Kalendar objavljivanja	Krajem decembra svake godine BHAS objavljuje Kalendar objavljivanja sa preciznim datumom i vremenom objave statističkih podataka za narednu godinu.
8.2. Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://www.bhas.ba/statistickistandardi/KALENDAR_PUBLIKOVANJA_ba.pdf
8.3. Pristup korisnika	Princip da svi korisnici imaju jednak i istovremen pristup statističkim podacima na nepristrasnoj osnovi utvrđen je u članu 8. stav 2. tačka h. , i članu 19. stav 2. Zakona o statistici BiH i BHAS ga u praksi dosljedno provodi. .
9. Učestalost diseminacije podataka	Rezultati istraživanja indeksa prometa u prijevoznim i skladišnim djelatnostima se diseminiraju na kvartalnoj osnovi.
10. Dostupnost i razumljivost	
10.1. Saopćenja	- Kvartalna saopćenja „Indeks prometa prijevoza i skladištenja za kvartal“ http://www.bhas.ba/saopstenja/2016/KPS_2016Q1_001_01-bs.pdf .
10.2. Publikacije	Podaci o indeksu prometa prijevoza i skladištenja se još uvijek ne objavljuju u formi publikacije.
10.3. Online baza podataka	On-line baza podataka za indeks prometa prijevoza i skladištenja ne postoji još uvijek u BHAS.
10.4. Pristup mikro podacima	Mikropodaci nisu diseminirani.
10.5. Drugo	Ne postoje druga sredstva diseminacije. Korištenje (konsultovanje) meta podataka: Ne raspoložemo informacijama - ne postoji softver za određivanja web hits.

10.6. Dokumentacija o metodologiji	Metodološki okvir za razvoj kratkoročnih poslovnih statistika u BiH http://www.bhas.ba/metodoloskidokumenti/STS_2012-001_01-bh.pdf . Stopa kompletnosti meta podataka: ukupan broj preporučenih metadata elemenata iz SIMS-a je 85. Broj raspoloživih metadata elemenata za statistiku robne razmjene BiH sa inostranstvom iznosi Stopa kompletnosti meta podataka (SIMS) za ovo istraživanje iznosi % (..../85x100).
10.7. Dokumentacija o kvalitetu	Ne postoji dokumentacija o kvalitetu istraživanja.
11. Upravljanje kvalitetom	
11.1. Osiguranje kvaliteta	BHAS slijedi preporuke o organizaciji i upravljanju kvalitetom date u Kodeksu prakse evropske statistike (CoP) i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta evropskog statističkog sistema (QAF). Više, u vezi osiguranja kvaliteta, svih procedura koje koje opisuju politiku kvaliteta u BHAS-u se nalazi u dokumentu: Politika i mehanizmi upravljanja kvalitetom u BHAS-u: http://www.bhas.ba .
11.2. Procjena kvaliteta	/
12. Relevantnost	
12.1. Korisničke potrebe	Ključni korisnici podataka iz statističkog istraživanja su: Direkcija za ekonomsko planiranje pri Vijeću Ministara BiH, Centralna banka BiH, Eurostat, Statistički odsjek Ujedinjenih nacija (UNSD). Korisnici ovih podataka su i poslovni subjekti-preduzeća, komercijalne banke, mediji i opća javnost. Interno se ovi podaci koriste u statistici nacionalnih računa za proizvodnju bruto domaćeg proizvoda.
12.2. Zadovoljstvo korisnika	Glavni zahtjevi korisnika za podacima se odnosi na format saopćenja na web stranici. Naime, u cilju lakšeg upravljanja podacima i njihovoj analizi pdf format saopćenja ne odgovara potrebama korisnika i radi se na tome da se postave i excel tabele.
12.3. Kompletnost podataka	/
13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1. Opća tačnost procjene	Za provođenje istraživanja prijevoza i skladištenja u BiH koristi se kombinovani metod punog obuhvata i stratifikovanog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen na stratum prema entitetu kojem poslovni subjekt pripada, klasi finansijskog podatka (finansijski izvještaj za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (na nivou oblasti djelatnosti prema KD BiH 2010). Kvartalni podaci se dobijaju korištenjem izvještajne metode prikupljanja podataka, korištenjem papirnog upitnika K KPS TRANS 01, te predstavljaju osnovu za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Podaci su podložni greškama u vezi sa tehnikom uzorkovanja, neuzoračkim greškama, greškama prilikom unosa i obrade podataka te greškama neodgovora.
13.2. Greška uzorkovanja	Podaci nisu raspoloživi zbog nemogućnosti dobivanja potrebnih individualnih podataka preduzeća iz entitetskih statističkih institucija u BiH.
13.3. Neuzoračka greška	Podaci su djelimično raspoloživi na osnovu izvještaja koji se dobijaju iz STS IT aplikacije, modul "prijevoz i skladištenje", a odnose se na greske obuhvata i greške neodgovora. Greška obuhvata ukupna greška obuhvata iznosi 2,3%. Stopa prekomjernog obuhvata stopa prekomjernog obuhvata iznosi 2,3%. Udio zajedničkih jedinica u ovom istraživanju se ne kombinuju podaci (ne koriste jedinice) iz dva ili više izvora (npr. administrativni i statistički podaci). Riječ je isključivo o podacima koji se dobijaju na osnovu provedenog kvartalnog statističkog
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1. Pravovremenost	Podaci se publikuju u prosjeku 55 dana od kraja referentnog mjeseca (t+55).
14.2. Tačnost	Tačnost objave - objavljivanje za U: stopa tačnosti objave podataka iznosi $4/(4+0) = 1.0$ ili 100 %. Sva 4 rezultata mjesečnog istraživanja indeksa prijevoza i skladištenja su objavljeni na/ili prije predviđenog datuma objave prema Kalendaru publikovanja. Tačnost objave - objavljivanje za P: T+0 . Nema odstupanja između najavljenog i stvarnog datuma objave (prema Kalendaru objavljivanja).
15. Usklađenost i uporedivost	

51.1. Uporedivost - geografska	Metodologija istraživanja je u potpunosti harmonizirana sa onom koja je propisana Uredbom Vijeća (EZ) br. 1165/98 (aneks D), o kratkoročnim poslovnim statistikama iz 1998. i njenim izmjenama i dopunama (u daljem tekstu EU-STS regulativa), kao i preporukama Eurostata iz ove statističke oblasti, te su podaci uporedivi sa podacima zemalja članica EU.
15.2. Vremenska uporedivost	Uporedivost za U: od kraja 2010. godine primjenjuje se jedinstvena metodologija za sve tri statističke institucije u BiH, koja je u potpunosti usklađena sa zahtjevima EU STS regulative. Dužina uporedivih vremenskih serija za P: podaci o indeksu prometa prijevoza i skladištenja su dostupni od 2010.godine. Dužina uporedivih vremenskih serija obzirom da se radi o kvartalnim vremenskim serijama iznosi $6 \times 4 = 24$ (kvartala).
15.3. Usklađenost – cross domain	Usklađenost – ispodgodišnje i godišnje statistike: N/A. Usklađenost – Nacionalni računi : N/A.
15.4. Usklađenost – interna	Indikatori prometa prijevoza i skladištenja su u potpunosti usklađeni u zavisnosti od nivoa agregiranja prometa prema djelatnosti (grana, oblast i ukupno) za posmatrani set podataka.
16. Troškovi i opterećenje	N/A.
17. Revizija podataka	
17.1. Revizija podataka - politika	<p>Saopćenja prometa prijevoza i skladištenja sadrže preliminarne podatke koji se odnose na prethodni kvartal.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Prva redovna revizija podataka podrazumijeva da se pri publikovanju podataka za naredni kvartal revidiraju objavljeni podaci za prethodni kvartal (t-1) u skladu sa informacijama dostavljenim od strane izvještajne jedinice. •Druga redovna revizija prethodno publikovanih podataka je godišnja revizija, koja obuhvata sve nastale promjene podataka dostavljene nakon prve revizije, kako bi se osigurala tačnost objavljenih podataka. •Ukoliko se uvode novi statistički standardi i koncepti, vrše izmjene u metodologiji istraživanja neophodno je izvršiti reviziju podataka da bi se osigurala dosljednost i uporedivost podataka ranijih historijskih serija i novih serija podataka. O navedenim izmjenama podataka i razlozima korisnici su obavješteni u redovnim mjesečnim saopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici BHAS-a.
17.2. Revizija podataka – praksa	Redovne revizije su minimalne. Konceptijska revizija je izvršena nakon što je od 2011. godine provedeno redizajnirano kvartalno istraživanje prijevoza i skladištenja na osnovu jedinstvene metode koja je harmonizovana sa EU regulativom za kratkoročne poslovne statistike, te je urađen backasting serije od 2010. godine.
18. Statistička obrada	
18.1. Izvor podataka	Izvor podataka za popunjavanje obrasca istraživanja prometa prijevoza i skladištenja jeste knjigovodstvena ili druga relevantna dokumentacija preduzeća. Osnovna varijabla posmatranja je kvartalni promet poslovnog subjekta registrovanog u oblasti prijevoza i skladištenje, bez PDV-a i ostalih odbitnih poreza direkto povezanih s prometom, sve carine i poreze na dobra i usluge fakturisanih od strane jedinice. U skladu sa EU-STS regulativom PDV je obračunat i iskazan posebno. Podaci se prikupljaju za nivo poslovnog subjekta. Ukoliko preduzeće ima poslovne jedinice u drugom entitetu i/ili Brčko distriktu potrebno je raščlaniti promet koji se odnosi na te jedinice.
18.2. Učestalost prikupljanja podataka	Podaci se prikupljaju na kvartalnoj osnovi.
18.3. Prikupljanje podataka	Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom što znači da poslovni subjekat popunjeni obrazac prosljeđuje (u određenom roku) kantonalnom statističkom uredu FZS, područnom uredu RZS ili podružnici BHAS u Brčko distriktu. Početkom godine dostavlja se set obrazaca - K KPS TRANS 01 (4 kompleta) svim izvještajnim jedinicama s ciljem da se na kvartalnom nivou prikupe podaci.
18.4. Validacija podataka	Ispitivanje nelogicnosti (veliki rast ili pad prometa) i utvrđivanje outliera.

18.5. Kompilacija podataka	<p>Na osnovu mikro podataka o prometu izvještajnih jedinica i njihovim agregiranjem na nivou stratumata djelatnosti KD BiH 2010 izračunava se ukupan promet. Agregiranje prometa na više nivoe (grana, oblast) djelatnosti se vrši prije kompilacije indeksa. Polazna osnova su pojedinačni podaci prometa po preduzećima ponderisani ponderima izračunatim po stratumima uzorka. Inicijalni ponder za jedinice istog stratumata jednak je količniku broja jedinica u stratumu i broja jedinica u uzorku. Prvobitni ponderi su korigovani za neodgovor. Da bi se dobila vrijednost procijenjenih totala preduzeća po stratumima za konačnu korekciju koristi se ratio estimator (odnos između administrativnog finansijskog podatka i procijenjenog finansijskog podatka). Ukupna procjena prometa na nivou svake jedinice i jednaka je proizvodu $(y_i w_i r_h)$ prikupljenog prometa y_i za tu jedinicu, pondera te jedinice w_i i ratio estimatora r_h sa stratumu kojem pripada ta jedinica. Proces kompilacije indeksa se sastoji od sljedećih faza:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izračunaju se totali prometa prijevoza i skladištenja na nivou stratumata djelatnosti KD BiH 2010 za Federaciju BiH, Republiku Srpsku i Brčko distrikt; 2. objedinjavanjem podataka za sve tri teritorijalne jedinice dobiju se podaci o prometu za nivo BiH; 3. kvartalni indeksi se dobijaju kao količnik prometa tekućeg perioda (za različite nivoe djelatnosti) i prometa ostvarenog u baznoj godini, a objavljuju se i stope rasta (kvartalne i godišnje) koje predstavljaju procentualne promjene nivoa prometa tekućeg perioda u odnosu na prethodni). Imputacija - stopa: za preduzeća u neodgovoru nije vršena imputacija podataka. Inicijalni ponderi su korigovani za neodgovor.
18.6. Prilagođavanje	Ne vrši se sezonsko prilagođavanje serije podataka.
18.7. Sezonsko prilagođavanje	Ne vrši se sezonsko prilagođavanje serije podataka.
19. Komentar	/